

Sortförsök i ärter

Försöksledare Arne Ljungars, Hushållningssällskapet, Kristianstad
E-post: arne.ljungars@hush.se

Hösten 2011 skördades tre sortförsök med ärter, L7-610, inom Skåneförsöken.

Försöksplatser L7-610

Jennyhill AB, Ystad
Göran & Lars Persson, Torsnäs, Svalöv
Hushållningssällskapet naturbruks-
gymnasium, Önnestad.

Resultat

Resultaten från de enskilda försöken finns redovisade på Skåneförsökens hemsida, www.skaneforsoken.nu.

Års- och femårsmedeltalen från 2007-2011 kan studeras i tabell 1. De områdesvisa redovisningarna finns i tabell 2, medan sortegenskaperna presenteras i tabell 3. Bland egenskaperna är det tusenkornvikten, som styr utsädeskostnaden, och höjden vid skörd, som ger indikationer på hur lättskördad sorten är, som är särskilt intressanta att ta del av. Även spill vid skörd avslöjar skördeproblem. En egenskap som borde vara viktig att ta hänsyn till är proteinhalten, men så länge vi inte har någon proteinreglering av priset är denna främst intressant för hemma-producenter. Ny mätarsort 2008 är sorten Clara. Årets skördar ligger mellan fyra och drygt fem ton. Intresset för ärtodling är ganska lågt med få sorter i provning, men vi upplever ett ökat intresse för proteingrödor.

Tabell 1. Kärnskörd av ärter i Skåne. Medeltal av riks- och länsförsök

Sort	2007-2011			2007		2008		2009		2010		2011		
	Skörd ton/ha	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Skörd ton/ha	Rel tal	Ant. förs
Claraskörden, ton/ha				5,02		3,42		4,43		3,64				
SW Clara	4,44	100	14	100	3	100	3	100	2	100	3	5,40	100	3
Da Faust SSd	4,33	98	14	95	3	105	3	109	2	99	3	4,71	87	3
LP Tinker SW	4,76	107	14	101	3	125	3	120	2	104	3	5,20	96	3
To Rocket SSd	4,72	106	14	98	3	120	3	125	2	108	3	5,04	93	3
To Crackerjack SSd	4,70	106	14	109	3	123	3	124	2	84	3	5,24	97	3
Ser Onyx (SSd) EU	5,08	114	8					134	2	115	3	5,24	97	3
LP Mancha (SW)	4,83	109	8					121	2	97	3	5,59	104	3
LP Casablanca SW	4,70	106	6							106	3	5,01	93	3
Ma Jetset SSd	4,85	109	6							105	3	5,32	99	3
LP Alvesta (SSd)	4,53	102	3									4,97	92	3
TD 2001:3 Bea	3,85	87	2			1						3,63		1
SW E 5053 Ingrid	5,27	119	2							1		5,53		1
-X- CV% REP	4,67	9,3	14	5	3	9,9	3	8,2	2	15,6	3	5,07	5,8	3
LSDPROBF1	0,63	.0654		.0819		.1301		.1359		.5348		0,58	.0033	

Relativtal anges ej för ett försök. För två försök, är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 2. Ärtor. Områdesvis indelning 2007-2011. Kärnskörd och rel. tal

Sort	Område 1 A			Område 3			Område 4 B		
	Skörd ton/ha	Rel. tal	Ant. förs	Skörd ton/ha	Rel. tal	Ant. förs	Skörd ton/ha	Rel. tal	Ant. förs
SW Clara	4,25	100	5	4,50	100	3	4,24	100	2
Da Faust SSd	4,40	104	5	3,95	88	3	4,42	104	2
LP Tinker SW	4,59	108	5	4,63	103	3	4,60	109	2
To Rocket SSd	4,66	110	5	4,65	103	3	4,56	108	2
To Crackerjack SSd	4,67	110	5	4,88	108	3	4,85	115	2
Ser Onyx (SSd) EU	4,97	117	3	4,28		1			
LP Mancha (SW)	4,41	104	3	5,55		1			
LP Casablanca SW	4,55	107	2	4,92		1			
Ma Jetset SSd	4,44	105	2	4,62		1			
LP Alvesta (SSd)				4,53		1			
TD 2001:3 Bea	4,54		1						
SW E 5053 Ingrid	5,30		1						
-X- CV% REP	4620	7,4	5	4,65	6,4	3	4,53	8,8	2
LSDPROBF1	0,66	.2157		0,85	.0751		1,11	.6529	

Relativtal anges ej för ett försök. För två försök är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 3. Sortegenskaper i ärtor under åren 2007-2011

Sort	Vattenhalt %	Stråstyrka 0-100*	Strå-längd cm	Höjd vid skörd cm	Mogn. dagar **	Tusen-kornv. g	Protein % av ts	Spill kg/ha
SW Clara	19,2	55	72	45	116	233,1	22,5	300
Da Faust SSd	-0,5	-16	-4	-9	-5	-10,3	-0,6	280
LP Tinker SW	0,4	-23	3	-20	-2	45,1	0,9	163
To Rocket SSd	0,3	-13	-2	-13	-3	-16,0	-1,5	37
To Crackerjack SSd	1,5	-28	-4	-18	2	45,5	1,3	273
Ser Onyx (SSd) EU	-0,1	-8	-4	-7	-3	27,3	0,1	38
LP Mancha (SW)	-0,5	-10	-3	-5	-3	48,0	2,3	207
LP Casablanca SW	0	-6	-6	-4	-4	47,8	1,3	308
Ma Jetset SSd	-0,4	-7	-5	-8	-4	14,7	0,4	-52
LP Alvesta (SSd)	-0,1	-9	-3	-10	-6	18,2	0,0	262
TD 2001:3 Bea	2,1	-10	-4	-9	8	86,2	3	1931
SW E 5053 Ingrid	-0,2	7	17	12	-5	54,2	0,2	-186
-X- CV% REP	19,4	45	71	37	114	263,2	23,1	572
LSDPROBF1	1,3	21	7	16	5	24,2	1,1	495

Sortegenskaper för Clara. Övriga med avvikelse från Clara, med minus för mindre.

*) 100 betyder helt upprätt bestånd

**) Plus betyder senare mognad

Beskrivning av de olika sorterna

Flertalet sorter är numera vitblommiga och fröna är, med något undantag, gula. De är i huvudsak avsedda för foder.

SW Clara från SW Seed är mätare. Det är en ny kok-/foderärt med hög avkastning och lång, styv rev som ligger långt från marken vid skörd. Proteinhalt och tusenkornvikt är ganska låga.

Da Faust är en sort från Scandinavian Seed. Det är en tidig sort med ojämn avkastning. Den är bra på Söderslätt och i Kristianstadsområdet. Den ligger ganska långt från marken vid skörd. Sortens tusenkornvikt och proteinhalt är ungefär som mätarens. Den har ganska stort spill vid skörd och något kortare samt svagare rev.

LP Tinker är en sort från SW Seed med mycket hög avkastning, utom 2011. Höjden vid skörd är något låg. Den har svag rev med mycket högre tusenkornvikt, hög proteinhalt och lite spill.

To Rocket är en tidig sort från Scandinavian Seed med hög, något ojämn skörd. Den ligger ganska långt från marken vid skörd. Den har låg tusenkornvikt och proteinhalt. Spillet vid skörd är ganska litet.

To Crackerjack är en ny grönfröig sort från Scandinavian Seed med mycket hög, något ojämn skörd. Den är sen med något kortare, svagare rev som ligger närmare marken vid skörd än mätaren. Den har mycket hög tusenkornvikt och proteinhalt samt stort spill vid skörd.

Ser Onyx är en ny tidigare sort från Scandinavian Seed med mycket hög skörd, utom i år. Den har provats under tre år. Sorten har rev ungefär som mätaren och även höjden vid skörd är ungefär som mätarens, medan tusenkornvikten är högre.

LP Mancha är en ny sort från SW Seed som har provats under tre år. Skörden 2009 var mycket hög, men 2010 och 2011 var den ungefär som mätarens. Den har något svagare rev än mätaren, men höjden vid skörd är ungefär densamma. Den har hög tusenkornvikt och mycket hög proteinhalt. Sorten gav stort spill vid skörd.

LP Casablanca är en ny sort från SW Seed som har provats under två år. Den är ojämn i avkastning, tidig och ligger långt från marken vid skörd.

Ma Jetset är en ny sort från Scandinavian Seed med ojämn men högre skörd. Den är tidig, ligger långt från marken vid skörd och har lågt spill.

Övriga sorter är endast lite provade.